

Sayı : E-32661919-610-223
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

16.07.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870952 sayılı yazınız.
b) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870958 sayılı yazınız.
c) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870974 sayılı yazınız.
ç) 12.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1873882 sayılı yazınız.
d) 16.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1875779 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazılarla iletilen İstanbul Milletvekili Kezban KONUKÇU'nun 7/44703, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/44709, 7/45036 ve 7/45373, Siirt Milletvekili Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ'ın 7/44831, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/45037, Bartın Milletvekili Aysu BANKOĞLU'nun 7/45356, Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/45367, Balıkesir Milletvekili Turhan ÇÖMEZ'in 7/45370, Ankara Milletvekili Mesut DOĞAN'ın 7/45371 ve 7/45489 ile Diyarbakır Milletvekili Ceylan AKÇA CUPOLO'nun 7/45490 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (29 Sayfa)

7/44703
7/44709
7/44831
7/45036-45037
7/45356 GK 171

7/45367
7/45370-45371 GK 171
7/45373
7/45489-45490 GK 174

7/44709

62 168

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL'IN 7/44709 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca öğrencilerin eğitim hakkına kesintisiz erişiminin sağlanması, devamsızlık ve okul terk risklerinin azaltılması, mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocukları ile göçer ve yarı göçer ailelere mensup çocukların eğitim süreçlerinin desteklenmesi amacıyla ilgili mevzuat, genelgeler, veri sistemleri ve kurumlar arası iş birliği mekanizmaları çerçevesinde çalışmalar yürütülmektedir.

Mevsimlik tarım işçiliği nedeniyle eğitim öğretim yılı içinde yer değiştiren çocukların eğitime erişimi yalnızca devamsızlık verisi üzerinden değil; geçici ikamet, nakil, kayıt, devam, öğrenme kaybı, psikososyal destek, çocuk işçiliği riski, ailevi ve sosyoekonomik nedenler ile öğrencinin eğitimden kopma ihtimali birlikte değerlendirilerek ele alınmaktadır. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar; 2024/5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Mevsimlik Tarım İşçileri Genelgesi, Bakanlığımızın 2024/52 sayılı “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi” Genelgesi ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda sürdürülmektedir.

Eğitim öğretim dönemi içinde başka illere göç eden öğrencilerin eğitim süreçleri, e-Okul sistemi içerisinde yer alan “Mevsimlik Tarım İşçisi ve Göçer Çocuklarının Eğitimi Okul Tespit ve Takip Modülü” üzerinden izlenmektedir. Söz konusu modül aracılığıyla öğrencilerin göç veren ve göç alan illerde tespiti, gittikleri yerlerde eğitim kurumlarına yönlendirilmesi, nakil ve devam süreçlerinin takip edilmesi, gerekli hâllerde telafi programlarına erişimlerinin sağlanması ve kamu kaynaklarının doğru yönlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Bakanlığımızca bu alandaki çalışmalar önleme, tespit, takip ve telafi aşamaları üzerinden yürütülmektedir. Önleme aşamasında ailelerin bilgilendirilmesi, öğrencilerin mümkün olduğunca daimî ikamet ettikleri yerde eğitimlerine devam etmelerinin sağlanması ve özellikle ortaokul ve lise öğrencileri için pansiyon imkânlarının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Tespit ve takip aşamasında göç veren ve göç alan illerde öğrencilerin kayıt altına alınması, geçici ikamet yerlerinde eğitim olanaklarına erişimlerinin sağlanması ve elektronik sistemler üzerinden izlenmesi hedeflenmektedir. Telafi aşamasında ise öğrencilerin daimî ikametlerine dönüşlerinden sonra öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi ve bu eksikliklerin giderilmesine yönelik eğitim programlarının uygulanması sağlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerleri kayıtlı oldukları resmî okul/kurumlara ücretsiz taşınmaktadır. Anılan Yönetmelikte “geçici ikamet” kavramı; yangın, sel, deprem gibi doğal afetler, mevsimlik işler, eğitim ve diğer sebeplere bağlı olarak ikamet adresinin geçici olarak değişmesi şeklinde tanımlanmış olup mevsimlik işçi ailelerin çocukları da bu kapsamda değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda öğrencinin geçici ikamet adresi esas alınarak bulunduğu yerde gidebileceği türde okul, kurum veya toplu taşıma hizmeti bulunmaması hâlinde öğrenci taşıma uygulaması kapsamında eğitime erişim sağlanmakta ve öğrenciler ücretsiz öğle yemeği hizmetinden de yararlandırılmaktadır.

Öğrencilerin barınma ve ekonomik destek ihtiyaçlarına yönelik olarak yatılılık ve bursluluk imkânları da uygulanmaktadır. Şanlıurfa ilinde Bakanlığımıza bağlı pansiyonlu okulların kapasitesi 4.323 kız ve 3.717 erkek öğrenci olmak üzere toplam 8.040'tır. Bu

pansiyonlarda 2.411 kız ve 2.374 erkek öğrenci olmak üzere toplam 4.785 öğrenci barınmakta olup pansiyon doluluk oranı %60'tır. Ayrıca Şanlıurfa ilinde Bakanlığımıza bağlı okullarda maddi imkânlardan yoksun 2.397 kız ve 1.955 erkek öğrenci olmak üzere toplam 4.352 öğrenciye aylık 2.761,86 TL burs ödemesi yapılmaktadır.

Öğrencilerin okul terk riski ve eğitimden kopma ihtimalinin azaltılması amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliğinde Eğitime Katılım ve Devamsızlığı İzleme Programı (EKİP) yürütülmektedir. Program; öğrencilerin devamsızlık, eğitimden kopma ve okul terkine yol açabilecek risk faktörlerinin erken dönemde tespit edilmesini, risklerin bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesini ve gerekli destek süreçlerinin zamanında işletilmesini amaçlamaktadır. Program kapsamında çocuk işçiliği, istismar, erken yaşta evlilik, bakım ihtiyacı ve benzeri risk alanlarında ilgili kamu kurumlarına yönlendirme süreçleri tanımlanmış; öğrencilerin sosyal destek ve koruma hizmetlerine erişiminin güçlendirilmesine yönelik iş birliği modeli geliştirilmiştir.

Mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuklarının psikososyal gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla okul rehberlik servisleri ve rehberlik ve araştırma merkezleri aracılığıyla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin okula uyumlarının güçlendirilmesi, öğrenme kayıplarının azaltılması, sosyal-duygusal gelişimlerinin desteklenmesi ve gerekli hâllerde ilgili kurumlara yönlendirilmesi hedeflenmektedir. Bakanlığımızca psikososyal destek programları, psikososyal önleyici destek programları, psikolojik sağlamlık materyalleri ve farklı eğitim kademelerine yönelik uygulama dokümanları okulların kullanımına sunulmuştur.

Tarım alanlarında fiilen çalıştırıldığı tespit edilen çocuk sayısı ile çocuk işçiliği nedeniyle hakkında işlem yapılan işveren, aracı veya tarım işçisi aracısı sayısına ilişkin veriler Bakanlığımızın doğrudan görev ve kayıt alanında bulunmamaktadır. Bakanlığımız kayıtları, doğrudan tarlada çalışan çocuk sayısını değil; aileleriyle birlikte mevsimlik tarım göçüne katılan, bu hareketlilik nedeniyle devamsızlık yapan, eğitimden kopma riski taşıyan, nakil bekleyen veya telafi eğitimlerine dâhil edilen öğrenci sayılarını esas almaktadır. Çocuk işçiliğiyle mücadeleye ilişkin idari yaptırım, denetim ve işveren/aracı işlemleri ise ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarıyla bağlantılıdır.

Şanlıurfa Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Mevsimlik tarım işçiliği nedeniyle eğitimden uzak kalan öğrenciler için öğrenme kayıplarının tespiti, sınıf içi farklılaştırılmış etkinlikler, yaygın eğitim modülleri, İYEP, Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile Hayat Boyu Öğrenme kurs modülleri üzerinden telafi süreçlerinin yürütüldüğü; okul öncesinde 9, ilkokulda 31 ve ortaokulda 32 olmak üzere toplam 72 kurs modülü hazırlandığı,

Eğitim öğretim yılı içinde başka illere göç eden çocukların eğitim süreçlerinin e-Okul "Mevsimlik Tarım İşçisi ve Göçer Çocuklarının Eğitimi Okul Tespit ve Takip Modülü" üzerinden takip edildiği,

Şanlıurfa'da mevsimlik tarım işçisi çocukların eğitimden geri kalmaması amacıyla mobil okul ve geçici eğitim merkezi uygulamaları, gezici öğretmen ve gezici rehberlik hizmetleri ile öğrencilerin daimî ikametlerine dönüşlerinde İYEP, DYK ve Hayat Boyu Öğrenme kurs modülleri üzerinden telafi eğitimlerinin uygulandığı,

2016/5 ve 2024/52 sayılı genelgeler doğrultusunda her yıl ocak ve temmuz aylarında ayrıntılı çalışma raporlarının Bakanlığa sunulduğu; Şanlıurfa'da 28.02.2017 tarihinde kurulan ŞAMTİ ile 13 ilçede takip ekipleri oluşturularak saha taramalarının yapıldığı, aile ziyaretleri, bilgilendirme toplantıları, veli seminerleri ve demografik-ekonomik veri toplama çalışmalarının yürütüldüğü,

Mevsimlik tarım işçisi ailelere, çocuklarının eğitime erişimini desteklemek amacıyla Valilikler ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla şartlı eğitim yardımı, kıyafet ve kırtasiye gibi sosyal destekler sağlandığı; ancak bu desteklerin devamsızlık veya okul terkini azaltmadaki etkisine ilişkin ayrıca bir etki analizi veya istatistiksel verinin bulunmadığı,

Şanlıurfa'da yalnızca kız çocuklarının eğitimden kopmasını önlemeye yönelik ayrı ve özel bir çalışma bulunmamakla birlikte, cinsiyet ayrımı gözetilmeksizin mevsimlik tarım işçisi ailelerin tüm çocuklarının eğitime erişimini güçlendirmek ve eğitimden kopmalarını önlemek amacıyla genel ve kapsamlı çalışmalar yürütüldüğü,

Mevsimlik tarım işçisi çocukların eğitim hakkının korunması süreçlerinde görev alan okul idareleri, il/ilçe millî eğitim müdürlükleri veya ilgili kamu görevlileri hakkında görevlerini ihmal ettikleri gerekçesiyle açılmış herhangi bir inceleme veya soruşturma bulunmadığı; bununla birlikte yürütülen çalışmaların eğitim müfettişleri ile denetim yetkisi bulunan amirler tarafından denetlendiği,

Şanlıurfa'da mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuklarının okulda kalmasını sağlamak amacıyla Şanlıurfa Valiliği koordinasyonunda METİP kapsamında somut ve takvimlendirilmiş bir eylem planının bulunduğu; bu planın bilgilendirme, önleme, tespit, takip ve telafi olmak üzere 5 aşamadan oluştuğu,

Eylül-Ocak döneminde göçten dönen öğrencilerin e-Okul sistemine yeniden kazandırılması ve telafi programlarına alınması; Ocak-Nisan döneminde göç dönemi başlamadan önce öğrenci, veli, dayıbaşı ve muhtarlarla bilgilendirme-önleme çalışmaları yapılması; Mart-Haziran döneminde ise göç hareketliliğinin yoğun olduğu süreçte öğrencilerin sistem üzerinden tespit edilmesi, gittikleri illere bildirilmesi ve nakil/devam durumlarının elektronik ortamda izlenmesi suretiyle çalışmaların yürütüldüğü,

bildirilmiştir.